

Maëlle Brun

BRIGITTE MACRON

Kalitkán kívül

Maëlle Brun

BRIGITTE
MACRON

Kalitkán kívül

Kossuth Kiadó

A kiadás alapja
Maëlle Brun: *Brigitte Macron. L'affranchie.*
L'Archipel, Paris, 2018.

Fordította
SZALAI VIRÁG

Szerkesztette
DARVASI FERENC

ISBN 978-963-09-9994-6

Minden jog fenntartva

© L'Archipel 2018
© Kossuth Kiadó 2020
© Hungarian translation Szalai Virág 2020

A könyv Michel Taubmann
ötlete alapján született

BEVEZETÉS

2017. április 23., 22 óra 15 perc. „Brigitte, Brigitte, Brigitte!” – skandálják a Parc des expositions kiállítóközpont 5. csarnokában jól hallhatóan a felfokozott hangulat és a norvég Lemaitre dübörgő zenéje, a *Closer* ellenére. A színpadon az ünnevelt, a két hét múlva hivatalba lépő köztársasági elnök felesége. Arcán enyhe zavarral lép előre az ekkor már biztos győztesnek számító Emmanuel Macron jobbján. Az első választási forduló estéjén a tömeg nyilvánvalóan nem a jelöltet, hanem az egy csapatot alkotó házaspárt ünnepli, amely sorozatos országjárásának, címlapszerepléseinek és ügyesen szőtt narratívájának köszönhetően jutott el eddig a pillanatig. A leendő elnök nem is felejt el a mikrofonnál megköszönni hitvesének „az állandó jelenlétét és mindent, amit érte tett”.

Brigitte tisztában van vele, hogy az útja innen már egyenesen az elnöki palota feleségeknak fenntartott szárnyába

vezet. Már nem húzódhat a háttérbe, ahogy eddig nagyon is tudatosan tette. Már nem kell úgy tennie, mintha a Macron név csak és kizárólag a férjét jelölné. A túlzó szerénység különben is hamisan csengene: Brigitte egyáltalán nem csak díszletként szolgált az elnöki kampányban, sőt a szalagcímek főként róla szóltak. Akár várandósan ábrázolták a *Charlie Hebdo* satirikus hetilap vagy szürke eminenciásként a *L'Express* politikai hetilap címlapján, akár a szoknyái rövidségén gúnyolódtak, vagy éppen eleganciáját dicsérték, akár „cicababának” nevezték a brit sajtóban vagy „a jövő Michelle Obamának” az amerikaiban: legalább annyira ócsárolták, mint amennyire rajongtak érte. A sajtóban éppúgy állandó helye volt, mint a férje oldalán.

„Brigitte, gyere velem!” – hívta magával gyakran Emmanuel Macron, aki pedig senkivel sem osztozik szívesen a rivaldafényen; a feleségétől mégsem sajnálja. Furcsa is lenne, hiszen a kettőjüket húsz éve összefűző szerelem mellett Brigitte kifejezetten előnyösen hatott a kampányára. Személye megnyugtató, amikor férjét túl fiatalnak tartják, miközben huncutsága jól ellensúlyozza párja kissé stréber habitusát. Növeli a megosztottság csökkentésével kampányoló férje táborát, aki bármit kérhet tőle, Brigitte teljesíti.

„A szerepem? A felesége vagyok, csak ennyi – felelte az újságírók kérdésére 2016. október 4-én egy strasbourgi rendezvényen. – Mindig csodálkoznak rajta, hogy egy feleség a férje mellett áll. Ideje fejlődni egy kicsit, ez

a helyünk.” Ez az önmeghatározás nála azért kissé leegyszerűsítőnek tűnik.

Neveztek már trénernek, sűgónak, mediátornak, fejvadásznak, *spin doktornak*... hol itt, hol ott, de mindegyik címkét ráragasztották már. Az biztos, hogy egyike annak a néhány befolyásos nőnek, aki megfordult akár a Gazdasági és Pénzügyminisztériumnak otthont adó Bercypalota folyosóin, akár a Lendületben! párt irodáiban. Bár Emmanuel Macron önmagát feministának tartja, közvetlen munkatársai többnyire férfiak: Alexis Kohler és Ismaël Emelien stratégiák, Benjamin Griveaux szűvivű, Jaen-Marie Girier kampányigazgató, Sylvain Fort kommunikációs ügyvivű, Stéphane Sėjourné, Cédric O és Julien Denormandie szervezők. Brigitte Macronnak mégsem kellett különösebben könyökölnie ahhoz, hogy szerephez jusson ebben az erősen maszkulin körben: férje „elválaszthatatlan másik feleként” erre semmi szükségé.

Ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy mindenki örömmel fogadta volna a tűzvonalban. Meg sem kellett várni, hogy a *Valeurs actuelles* hetilap 2017 júliusában mint félelmetes „alelnökre” utaljon rá a címlapján... Egyes tanácsadók már a Gazdasági és Pénzügyminisztériumban is feladatuknak érezték, hogy tiltakozzanak túlzott befolyása ellen, és Cécilia Sarkozy, Nicolas Sarkozy második felesége és a filmbeli amerikai *First Lady*, Claire Underwood egyfajta alteregójaként fessék le, aki maga állította pályára a Jupiternek is gűnyolt Macront. Ez tévedés,

cáfolják egybehangzóan Brigitte Macron közeli ismerősei. Brigitte egyáltalán nem álmódzott az elnöki palotáról, mindössze elkíserte férjét a saját maga választotta útján, egyáltalán nem ő ösztökélte ebbe az irányba.

Ki hát ez az asszony, egyenrangú irányító, vagy férje „hű katonája”? A valóság minden bizonnyal valahol félúton lehet – a középpontban, mondhatnánk. Szerepe húsz év óta változatlan: inspirál és tanácsokat ad, ahogy már a kezdetekben is tette; először a La Providence gimnázium padjaiban, majd divatos amiens-i lakásukban. Emmanuel Macron azt mondja magáról, „statikus életet” élt, amíg Brigitte lendületbe nem hozta.

Nem a tanárnői szerepből adódott mindez; Brigitte már a '90-es években, a megismerkedésükkor is tele volt ellentmondásokkal. Kislánykorában vidám volt, de fegyelmezetlen, majd mosolya mögött bizonytalan kamasz, nagypolgári, független feleség, két Leibniz-idézet között megbújó iskoláslány... Élete minden szakaszában egyszerre több vasat is tart a tűzben, ami később Emmanuel Macronnak is a védjegyévé válik. Ez részben megmagyarázza, miért tűnik annak ellenére enigmatikusnak, hogy a média rengeteget foglalkozik vele. A könyv megkísérli fellebbenteni a fátylat erről a sokarcú nőről, akinek regényyszerű élete felfűzhető egy vezérfonalra: a szabadság állandó keresésére. Az Élysée-palota nem feltétlenül a legalkalmasabb hely a szabadság megőrzésére: Brigitte Macronnak öt éve van arra, hogy újból megmutassa: a kalitkán kívül is lehet élni.

A SZABADSÁG SZELE

„A legkisebb Trogneux lányról ír? Itt igazi sztár.”
Amiens-ben büszkék Brigitte Macronra, és bár a pikárdiaiakat szűkszavúaknak tartják, ha róla kérdezik őket, megered a nyelvük.

„Mégiscsak szép pálya!” – vélekednek a Gauthier-de-Rumilly utcai Le Saint-Claude bárban. A Macron házaspár háza néhány méterrel feljebb található, a gazdag Henriville negyed szívében. Az elnök itt nőtt fel, édesapja ma is itt él. Ezen a napon azonban, mint gyakran, Brigitte a fő téma. Nem Macron asszonyként emlegetik, még csak nem is Auzière asszonyként az első férje után, hanem „a legkisebb Trogneux lányként”. Ez a családnév igen patinásnak számít ezen a vidéken: Brigitte Macronnak nem kellett miniszterfeleséggé válnia ahhoz, hogy mindenki tudjon róla.

A Trogneux-csokoládéüzem itt intézménynek számít. Az Hauts-de-France régióban – Amiens, Lille, Saint-Quentin

és Arras városában – hat üzletet működtet ötvenöt alkalmazottal, több millió (2015-ben 3,8 millió, de 2016-ban állítólag 6 millió) eurós éves forgalommal. Dinasztiáról beszélünk, ezt világosan hirdeti a Delambre utca 1. szám alatt, közvetlenül a városháza mellett működő amiens-i üzlet felirata: „Jean Trogneux, öt generáció óta”. A vállalkozást jelenleg az elnök feleségének unokaöccse, Jean-Alexandre, a régióban mélyen gyökerező család örököse irányítja.

„A Trogneux család Vaulx faluból ered” – magyarázza Jean-Louis Beaucarnot családfakutató. Őseik valószínűleg viszonylag jómódú és befolyásos parasztok lehettek, „tulajdonnal rendelkező gazdálkodók”.* A XVIII. században, XV. Lajos uralkodása alatt viszont megrendül a helyzetük. „Több generáción keresztül nehéz sorsú mezőgazdasági napszamosok követik egymást. 1834-ben két héten belül jegyzik fel André Trogneux, a felesége és a tizenkilenc éves fiuk halálát. Egy tízéves lány marad utánuk árván, ő később fonómunkásként dolgozik, 1852-ben házasságon kívül fia születik, majd Abbeville-ben hal meg szakácsnőként.” Ez a fiú lesz Brigitte Macron dédapja, Jean-Baptiste Trogneux, aki 1872-ben megalapítja a családi cukrászatot.

Duméril utcai üzletében először szuflékat és desszerteket árul, majd piacra bocsátja a későbbi hírnevét megalapozó terméket: a macaront. Ennek az édességnek semmi köze

---

* A szerző beszélgetése, 2017. október 10.

Pierre Hermé és de Ladurée termékeihez. Trogneux azt a mandula és méz alapú helyi specialitást készíti, amelyet egykor még Medici Katalin vitt haza egyik olaszországi útjáról, ám később feledésbe merült. Szerencsés ötletnek bizonyul a kor ízléséhez igazítani az eredeti receptet. A „Trogneux-macaron” (már nem is „amiens-i macaron” néven emlegetik) még ma is nagyobb súlyt képvisel gazdaságilag, mint a kalóriák szempontjából: Brigitte Macron családja évente több mint kétmilliót ad el belőle. Az is a minőséget bizonyítja, hogy az üzlet törzsvendége az amiens-i Jean-Pierre Pernaut, a régió nagy ínycsemege. Az Élysée-palota lakóinak sorában a „vendroux-i kétszer-sültes” Yvonne de Gaulle után most a „Trogneux-macaronról” is ismert Brigitte Macron uralma következik.

Kivételezett gyermekkor

Jean-Baptiste után Jean, Brigitte Macron nagyapja következik a sorban, majd Jean, az édesapja, őket követik Jean-Claude és Jean-Alexandre. Az elnök felesége ebbe az amiens-i dinasztiába születik bele 1953. április 13-án. A szülei saját jellemzése szerint „elválaszthatatlanok” voltak egymástól, minden idejüket együtt töltötték a Delambre utcában. A II. világháborút lezáró felszabadulás után újraélesztették az 1940-es bombázások során részben lerombolt családi vállalkozást. Ha éppen nem a földszinti csokoládéüzletben dolgoznak, ahol Simone Pujol besegít a férjének, akkor az emeleti lakásukban

tartózkodnak. Brigitte Marie-Claude Trogneux hat gyerek között a legkisebb, húsz évvel fiatalabb elsőszülött bátyjánál. Ez a különleges helyzet egészen más oktatást tesz lehetővé a számára, mint amilyenben bátyjai és nővérei részesültek. Testvérei közül egyedül ő született a háború után, így neki már nem volt része a család által megtapasztalt nélkülözésekben. A családi legendárium bizonyára sokszor emlegetett epizódja egy ebből a sötét időszakból származó háborús fegyvertény, amikor a német megszállás alatt nem voltak hajlandóak Rommelt kiszolgálni a cukrászdában. Az ilyesfajta nehézségektől eltekintve első évei kényeztetés közepette telnek.

Legkisebb lánya Jean Trogneux-t is az ujsa köré csavarja, akiről pedig korábban el sem tudták volna képzelni, hogy kényeztesse a gyerekeit. Köztisztelőben álló ember, a helyi Rotary Club oszlopos tagja, Amiens-ben kiemelkedő személyiségként emlékeznek rá. Negyvennégy éves korában születő utolsó kislányának viszont mindent megad (a felesége ekkor harminckilenc). A gyerekkori barátai szerint vidám, de legalább annyira szétszórt csemetéje teljesen a fejére nő. Brigitte hiába jön haza iskolai büntetésekkel, ahol néha még felmosásra is ítélik, az apuka elnézi neki. „Bármit megtehettem, akár rossz jegyeket is vihettem haza, mások tiszteletét viszont nagyon szigorúan megkövetelték [a szüleim]”^{* –}

---

* Az *Elle* számára adott interjú, „Appelez-moi Brigitte” (Szóljon csak Brigitte-nek!), megjelent 2017. augusztus 18-án.

emlékszik vissza az elnök felesége, akinek akkori világába, annak különleges viszonyaiba iskolai barátnője, Béatrice Leroux avat be bennünket. „Óriási szabadságot élvezett egy nagycsalád legutolsó gyerekeként, hatalmas korkülönbség választotta el az idősebb testvéreitől. Ez abból is látszott, amilyen hangot az édesapjával szemben megengedhetett magának. Teljesen őszintén beszélhetett vele, persze csak megfelelő hangnemben, de nagyon messze elmehetett abban, hogy mit mond ki. Volt köztük között egyfajta cinkosság, amit az apja egyáltalán nem vett rossz néven, sőt inkább szórakoztatta, és soha nem rakta a helyére a kislányát. Nem is kérdés, hogy el volt tőle ájulva.”* Különleges kapcsolatukat Brigitte még két évtizeddel a családfő halála után is emlegeti. „A fontos vagy kényes helyzetekben az édesapámra gondolok. Mindannyian ezt tesszük, nem?”** – árulta el barátjának, Philippe Besson írónak az elnöki kampány alatt.

Édesanyjával gyengédebb a kapcsolata. „Nagyon szerették egymást az édesanyjával” – folytatja Béatrice Leroux. Simone Trogneux, egy ariège-i borkereskedő, Jean-Pierre Pujol lánya, csendes asszony volt. Figyelmes anya, ugyanakkor nem korlátozta lánya szabadságát. A Delambre utcai házban a legfelső emelet a kislány birodalma, és hogy teljesen szabadon jöhessen-mehessen, a sikeres

---

* A szerző beszélgetése, 2017. november 8.

** Philippe Besson *Un personnage de roman* (Regényfigura) című könyvéből, Julliard, 2017.

általános iskolai záróvizsgák után a szüleitől egy Piaggio Ciao mopedet kap ajándékba (jó pár barátnője megütkezésére, akiknek jutalomként egy dicsérettel kellett beérniük). „A szülei nagyon bőkezűen bántak velem. Egyszer egy egész ezüstszer-kollekciót kaptam ajándékba egy jó jegyért!”* – meséli egyik barátnője. Mivel Brigitte jól tanult, különösen a francia és a latin ment neki jól, csak úgy záporoztak a jutalmak. Ruhatárát is irigylik a barátnői, amelyből kiemelkedik lenyűgöző shetlandi gyapjúblézer gyűjteménye: minden színből rendelt magának egy darabot a belvárosi butikból.

A kamaszlány élete igencsak kellemesen telik tehát az amiens-i mindennapok és a Le Touquet-i hétvégék között. Ebben a Pas-de-Calais megyei fürdővárosban a Trogneux család 1950-ben vásárolt egy szép háromemeletes polgárházat, a Monéjan villát (Simone és Jean számára). Míg Emmanuel Macron, habár orvosszülők gyereke, szívesen tünteti fel magát egy polgárosodott középosztálybeli család sarjaként, jövődjé felesége már nehezen tudja a ténylegesnél jelentéktelenebbnek láttatni a családja státuszát. Nyilvánvaló, hogy kifejezetten kedvező körülmények között nőtt fel, és védett gyermekkorának örvendhetett. „Könnyen barátkozott, és szeretett mókázni. Nagy szabadságot kapott”** – meséli egy gyermekkori barátnő. Szabadsága egyébiránt kamaszkorában is vitathatatlan.

---

* A szerző beszélgetése, 2017. november 2.

** A szerző beszélgetése, 2017. augusztus 19.